

Nota van Antwoord Zienswijzen

Hoogspanningsstation Tilburg

Datum: 8 september 2022

Status: definitief

Colofon

Projectnaam	Hoogspanningsstation Tilburg
Projectnummer	P02513
Versienummer	8 september 2022
Locatie	gemeente Tilburg
Bevoegde gezagen	Minister voor Klimaat en Energie Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Projectleiding	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Losse bijlage(n)	--
Auteur	BRO adviseurs

1. Inleiding

1.1 Zienswijzen

Van **woensdag 16 maart tot en met dinsdag 26 april 2022** hebben het ontwerp-inpassingsplan met ontwerp-uitvoeringsbesluiten en onderliggende stukken voor het project Hoogspanningsstation Tilburg ter inzage gelegen. In diverse lokale media is op 14 maart 2022 kennisgeving gedaan van de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten. In de Staatscourant van 15 maart 2022 is de kennisgeving ook gedaan. Een ieder kon naar aanleiding van de ontwerpbesluiten een zienswijze indienen. Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de zienswijzentermijn 8 unieke zienswijzen binnengekomen.

De zienswijzen zijn integraal opgenomen in de inspraakbundel 'Zienswijzen op ontwerpbesluiten '380-kV-hoogspanningsstation Tilburg'. Deze bundel is in te zien op <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2022-06/Inspraakbundel-Hoogspanningsstation-Tilburg-fase-1.pdf>. De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel uit de bundel kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzenummer worden opgezocht.

In hoofdstuk 2 van deze Nota van Antwoord Zienswijzen Hoogspanningsstation Tilburg zijn de ingediende zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. Er is tevens aangegeven of en hoe met de zienswijzen rekening is gehouden. De behandeling geschiedt in tabelvorm waarin elke zienswijze op basis van volgorde van het registratienummer wordt behandeld. De tabel bestaat uit vier kolommen. De eerste kolom geeft aan elk inhoudelijk punt uit de zienswijzen een eigen nummer. Dat nummer bestaat uit het registratienummer en een letter voor elk inhoudelijk punt zodat op eenvoudige wijze kan worden gezocht en verwezen naar een specifiek inhoudelijk punt. In de tweede kolom is het inhoudelijke punt samengevat weergegeven. In de derde kolom is de beantwoording van het inhoudelijke punt opgenomen. In de vierde kolom is per inhoudelijk punt aangegeven of dit leidt tot een wijziging in het inpassingsplan en/of een of meer van de ontwerpbesluiten. Als in de vierde kolom is vermeld dat er geen aanpassingen zijn, dan geldt dit voor het inpassingsplan en voor de overige ontwerpbesluiten die ter inzage hebben gelegen.

1.2 Ambtshalve wijzigingen

In hoofdstuk 3 van deze Nota van Antwoord Zienswijzen Hoogspanningsstation Tilburg zijn de ambtshalve wijzigingen opgenomen die hebben plaatsgevonden ten opzichte van het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerp-uitvoeringsbesluiten en bijbehorende onderliggende stukken.

2. Zienswijzen

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
1) Zienswijze 202200211			
1 a.	<p>Indiener is familielid van de eigenaar van een bosgebied van circa 1.500 m², gelegen op een afstand van ongeveer 80 m van het plangebied. Het bos vertegenwoordigt een grote emotionele waarde als schenking van grootvader bij geboorte kleinzoon. Door het project verandert de emotionele lading van het bosgebied en daardoor ook het gedachtengoed bij de schenking.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. Het bosgebied van de indiener wordt niet direct geraakt door de voorgenomen ontwikkeling: er is geen ruimtebeslag in het bosgebied. Opgemerkt wordt dat met de natuurlijke waarden in de omgeving rekening is gehouden. De emotionele lading en het gedachtengoed zijn persoonlijke waarden van indiener: wij hebben er begrip voor dat het project hier gevoelsmatig invloed op heeft. Dit zijn echter geen effecten die binnen het keuzeprocess objectief kunnen worden afgewogen.</p>	
1 b.	<p>Indiener wil behoud van het gedachtengoed in de vorm van een groot bosgebied.</p>	<p>Bij de locatiekeuze van het hoogspanningsstation is rekening gehouden met diverse relevante factoren, waaronder de impact op de bestaande situatie. De locatie van het hoogspanningsstation beslaat een deel de huidige effluentvijver en een deel het omliggende gebied met groene waarden.</p> <p>Door de realisatie van het hoogspanningsstation zal de omvang van het bosgebied als geheel in beperkte mate afnemen. Door compensatie- en inpassingsmaatregelen in de directe omgeving van het hoogspanningsstation te treffen (zoals opgenomen in het landschapsplan) wordt de aantasting van de groene omgeving zoveel als redelijkerwijs mogelijk beperkt. De maatregelen voor compensatie en inpassing zijn beschreven in het Landschapsplan. Het Landschapsplan is in samenwerking met gebiedspartners (gemeenten Tilburg en Loon op Zand, waterschappen De Dommel en Brabantse Delta, De Efteling, Natuurmonumenten en provincie Noord-Brabant) opgesteld. Met de maatregelen die in het landschapsplan zijn opgenomen, wordt</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
		<p>geborgd dat landschappelijke en natuurlijke kwaliteit in het gebied worden gerealiseerd en dat (onder andere) het bosgebied dat teniet wordt gedaan, wordt gecompenseerd, waarmee wordt voldaan aan de wettelijke compensatieverplichting.</p> <p>Het Landschapsplan is gekoppeld aan de regels van het inpassingsplan, zodat deze juridisch-planologisch worden geborgd.</p>	
2) Zienswijze 202200213			
2 a.	<p>Indiener is (gedeeld) eigenaar van een bosperceel, dat op een afstand van circa 100 meter van het hoogspanningsstation ligt. Door de komst van het hoogspanningsstation ontstaat er uitzichtbeperking en geluidsoverlast. Dit beperkt het genot van het eigendom.</p>	<p>Voor geluidsoverlast wordt opgemerkt dat, conform de wettelijke regeling, rekening is gehouden met de geluidsbelasting op geluidsgevoelige bestemmingen en functies. Een bosperceel heeft niet de status van geluidsgevoelige functie. De geluidsbelasting op gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Brabant (NNB-gebieden) is in het akoestisch onderzoek ook beoordeeld. Ook voor dit aspect is de geluidsbelasting toelaatbaar. De geluidsuitstraling vanuit het hoogspanningsstation is niet onbegrensd: de transformatoren worden opgesteld in een gebouw, de geluidsuitstraling wordt hierdoor beperkt.</p> <p>Beperking van het uitzicht op het hoogspanningsstation is niet geheel te voorkomen. Voor de inpassing van het hoogspanningsstation in de omgeving is een landschapsplan opgesteld. Door het aanbrengen van beplanting wordt er naar gestreefd om de bebouwing in de omgeving in te passen en de zichthinder te beperken.</p> <p>Voor het overige wordt verwezen naar het antwoord onder 1 b.</p>	
2 b.	<p>Indiener geeft aan dat het bosperceel in waarde zal dalen door de komst van het hoogspanningsstation.</p>	<p>Indien door de komst van het hoogspanningsstation waardedaling aangetoond kan worden, kan indiener verzoeken om compensatie voor planschade. Zie hiervoor de beschrijving van de planschaderegeling in paragraaf 6.3.4 van de toelichting op het Inpassingsplan.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
3) Zienswijze 202200214			
3 a.	Indiener, provincie Noord-Brabant, heeft op 7 juli 2020 een vooroverlegreactie uitgebracht op het voorontwerp inpassingsplan. Naast het uitspreken van een positieve grondhouding wordt nut en noodzaak van de voorgenomen ontwikkeling erkend. Daarnaast zijn tijdens het vooroverleg opmerkingen gemaakt over geluid- en externe veiligheidsaspecten.	Voor kennisgeving aangenomen. De paragrafen 4.8 (geluid) en 4.9 (veiligheid) uit de toelichting bij het inpassingsplan zijn aangepast aan de hand van de vooroverlegreactie.	
3 b.	Indiener heeft in de vooroverlegreactie ook gevraagd om het gebied rondom het hoogspanningsstation integraal te ontwikkelen: daarbij zou door het combineren van natuur-, landschap-, water- en energieopgaven een méérwaarde voor het gebied kunnen worden bereikt.	De vooroverlegreactie is benut voor de uitwerking van het voorontwerp inpassingsplan tot het ontwerp inpassingsplan, waarbij onder andere met indiener een proces is doorlopen om invulling te geven aan de gebiedsopgave en de natuurcompensatie.	
3 c.	Indiener heeft ook aandacht gevraagd voor het provinciaal beleid, met name het natuurcompensatie beleid.	Zie antwoord onder 3 b. Samen met de provincie Noord Brabant wordt gewerkt aan de verdere uitwerking en het juridisch planologisch borgen van onder andere de natuurcompensatie opgave, in lijn met het provinciaal beleid.	
3 d.	Indiener constateert dat door initiatiefnemer en TenneT op intensieve en constructieve wijze invulling is gegeven aan de méérwaardebenadering, wat heeft geresulteerd in een gedetailleerd uitgewerkt Landschapsplan voor het gebied ten noorden van Tilburg. Het Landschapsplan en het proces waarmee dit tot stand is gekomen wordt gewaardeerd.	Wij onderschrijven dat we met gebiedspartners een constructief proces hebben doorlopen en zijn verheugd dat indiener dit ook zo heeft ervaren. Op basis van de inzet en inhoudelijke bijdragen van de betrokkenen heeft dit proces geleid tot de genoemde resultaten.	
3 e.	Indiener vraagt aandacht voor een verankering van taken (inrichting, beheer en onderhoud) en verantwoordelijkheden in realisatie-overeenkomsten.	Het opstellen van de realisatie-overeenkomsten is een stap in het proces, dat met de benodigde zorgvuldigheid is doorlopen. Op 25 mei 2022 is door gemeente Tilburg, TenneT en waterschap De Dommel tot overeenstemming gekomen over de grondovereenkomst welke verwijst naar de realisatieovereenkomst (Robuuste ecologische zone en compensatie waterberging Tilburg) en vice versa. De realisatieovereenkomst is op 20	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
		juli 2022 ondertekend door provincie Noord Brabant, gemeente Tilburg, waterschap De Dommel en TenneT TSO. De verankering van de taken met betrekking tot inrichting, beheer en onderhoud zijn in de realisatie-overeenkomst opgenomen.	
3 f.	Vervolgens vraagt indiener om aandacht voor regie en monitoring van de afspraken door initiatiefnemers en wenst geïnformeerd te blijven over de voortgang.	De regie en monitoring van de afspraken maakt deel uit van het vervolgproces. Indiener zal door TenneT hiervan op de hoogte worden gehouden. De afspraken zijn en worden vastgelegd in overeenkomsten.	
3 g.	Indiener bevestigt dat ten aanzien van de vereiste natuurcompensatie afspraken met de gemeente Tilburg zijn gemaakt. Gemeente Tilburg zal zorgdragen voor bestemmingsplanwijzigingen om de overeengekomen maatregelen en gebiedsinrichting mogelijk te maken.	Voor kennisgeving aangenomen.	
4) Zienswijze 202200215			
4 a.	Indiener, waterschap De Dommel, stemt in met het ontwerp-inpassingsplan. Met de verschillende waterbelangen die door indiener in de vooroverlegfase zijn ingebracht, is in voldoende mate rekening gehouden.	Voor kennisgeving aangenomen.	
4 b.	De waterbelangen zijn voldoende beschermd en geborgd bij de realisatie van het hoogspanningsstation door een overeenkomst (kenmerk 2341; Z60876/B1574) tussen TenneT en indiener over de compensatie van het verlies aan waterbergingscapaciteit en de watervergunning voor het verleggen van de effluentberging en het dijklichaam.	Met de indiener heeft afstemming plaatsgevonden over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het belang van waterberging en de overige waterbelangen. De afspraken en de te nemen maatregelen zijn vastgelegd in de door indiener genoemde overeenkomst tussen hem en TenneT.	
4 c.	TenneT zorgt voor voldoende regenwaterbergingscapaciteit binnen het terrein en past maatregelen toe om de bergingsopgave te beperken. De maatregelen bestaan uit het zoveel mogelijk toepassen van kunststofgrastegels op het terrein, het aanleggen van een wadi voor de opvang van afstromend dakwater en bij de transformator- en	De genoemde maatregelen zijn opgenomen in het uitvoeringsplan / bouwplan voor het hoogspanningsstation.	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
	spolcellen voorkomt een oliewaterafscheider bij de regenwateropvangvoorziening verontreiniging van bodem en grondwater.		
4 d.	TenneT heeft een watervergunning aangevraagd voor de bemaling tijdens de aanlegwerkzaamheden. Ook voor het kruisen van A-watgangen wordt een watervergunning aangevraagd.	Alle noodzakelijke vergunningen voor het project zijn aangevraagd of worden nog aangevraagd, waaronder de door indiener genoemde watervergunningen. De watervergunning voor het onttrekken van grondwater is op 25 juli 2022 door het waterschap verleend.	
4 e.	Indiener verzoekt om een ambtshalve wijziging om de Notitie 'Inrichting station in relatie tot hemelwaterafvoer', opgesteld door TenneT, toe te voegen als bijlage bij de toelichting. Deze notitie beschrijft de actuele opgave van de regenwaterberging en de wijze waarop het plan voldoet aan de voorschriften die uit de toename van verhard oppervlakte voortvloeien.	Aan het verzoek van indiener wordt gevolg gegeven, door in de bijlage bij het Inpassingsplan de meest actuele informatie met betrekking tot de regenwaterberging toe te voegen. De ingediende reactie is de aanleiding voor deze aanpassing, zodat dit niet als een ambtshalve wijziging wordt benoemd.	Toevoegen bijlage bij de toelichting 'Notitie – Inrichting station in relatie tot hemelwaterafvoer'.
4 f.	Indiener spreekt de wens uit om in de verdere procedure betrokken te blijven.	TenneT hecht veel waarde aan afstemming met omgevingspartijen en het voeren van een actief omgevingsmanagement. In dit kader zal indiener betrokken blijven bij het vervolgproces, voortbouwend op de constructieve samenwerking en afstemming in de voorbereidingsfase.	
5) Zienswijze 202200218			
5 a.	<p>Indiener is eigenaar van een perceel grond in de omgeving van het bestaande hoogspanningsstation Tilburg Noord. De ondergrondse kabel, waarmee het nieuw te realiseren hoogspanningsstation verbonden wordt aan het hoogspanningsnetwerk, wordt mogelijk aangelegd over het perceel van indiener.</p> <p>In de zienswijze is op luchtfoto's de ligging van het perceel van indiener, het bestaande hoogspanningsstation Tilburg Noord en andere elementen waaraan wordt gerefereerd met een markering geïllustreerd.</p>	<p>De ligging van de ondergrondse verbinding is gekozen en wordt mogelijk gemaakt in het Inpassingsplan. De locatie waar indiener op doelt, is gelegen aan de noordzijde van het bestaande hoogspanningsstation Tilburg Noord. De ligging van de kabel is aan de rand van het perceel, parallel aan de aanwezige infrastructuur.</p> <p>Voor de kabelverbinding met het bestaande hoogspanningsstation Tilburg Noord is inderdaad gekozen voor een route over de grond van indiener. Uit eerdere afstemming heeft indiener aangegeven de voorkeur te geven aan een route op het terrein van</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
	De aanwezigheid van een ondergrondse kabel beperkt eigenaar in de mogelijkheden en werkt waarde-vermindere	<p>het bestaande hoogspanningsstation of onder het onderhoudspad van Essent/Tennet. Deze opties zijn ook afgewogen. Echter, vanwege de al aanwezige ondergrondse infrastructuur op deze locaties is dit geen haalbare keuze. Er is onvoldoende ruimte om naast de aanwezige infrastructuur en de gereserveerde ondergrondse ruimte voor de geplande ontwikkeling van het hoogspanningsstation ook de onderhavige verbinding op de locatie van het hoogspanningsstation of het onderhoudspad te realiseren. Om deze reden is gekozen voor een route over het perceel van indiener, waarbij zoveel mogelijk de rand van het perceel is gevolgd.</p> <p>Om de ongestoorde ligging van de ondergrondse kabelverbinding te borgen, is in de regels een verbodsbepaling opgenomen voor werken en werkzaamheden die tot schade of verstoring van de ondergrondse kabelverbinding kunnen leiden zonder omgevingsvergunning uit te voeren. In deze zin kan de aanwezigheid van de kabel beperkingen opleveren. Indien dit leidt tot waardevermindering, is hiervoor de planschaderegeling van toepassing. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.3.4 van de toelichting.</p> <p>Met de eigenaar van gronden waarin een verbinding wordt gerealiseerd, wordt ook een zakelijk recht overeenkomst (ZRO) gesloten. Hierin worden afspraken over de ligging en het gebruik van de gronden vastgelegd.</p>	
5 b.	Indiener verzoekt om onderzoek naar de mogelijkheid om de kabel aan te leggen in de strook grond die nu als pad in gebruik is bij TenneT en Essent.	De afweging over de ligging van het tracé is gemaakt, waarbij rekening is gehouden met onder andere het huidige gebruik van gronden en eigendommen, zoals de aanwezige ondergrondse infrastructuur, en de ruimtereservering voor de ontwikkeling van het hoogspanningsstation door Enexis. Zie voor verdere toelichting onder 5 a.	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
		<p>De strook grond die door indiener aangegeven wordt is gereserveerd door de eigenaar van het station (Enexis) voor de noodzakelijke uitbreidingen die de komende jaren op het station uitgevoerd moeten worden. Er is fysiek onvoldoende ruimte om alle verbindingen binnen de stationsgrenzen onder te brengen.</p>	
6) Zienswijze 202200219			
6 a.	<p>Indiener, Enexis Netbeheer BV (verder: Enexis), is de regionale netbeheerder van het elektriciteitsnetwerk. Enexis heeft plannen voor de uitbreiding van het hoogspanningsstation Tilburg Noord.</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen.</p> <p>Mede naar aanleiding van de ingediende zienswijze is door de initiatiefnemer (TenneT) opnieuw contact gezocht met de indiener van de zienswijze. TenneT en Enexis hebben hun plannen met betrekking tot het hoogspanningsstation Tilburg Noord met elkaar gedeeld en hebben samen onderzocht hoe deze inpasbaar zijn binnen de grenzen van het hoogspanningsstation en de kaders zoals gesteld in het ontwerp-inpassingsplan. Hierbij is ook rekening gehouden met een eventuele uitbreiding van het hoogspanningsstation. De exacte invulling en detaillering van de inrichting van het hoogspanningsstation Tilburg Noord wordt uitgewerkt.</p> <p>Partijen hebben vastgesteld dat er mogelijkheden zijn om de verschillende assets binnen de grenzen van het bestaande hoogspanningsstation in te passen en dat een eventuele uitbreiding van het hoogspanningsstation, zoals gewenst door Enexis, niet wordt gefrustreerd door de aansluiting zoals deze in het ontwerp-inpassingsplan is opgenomen.</p> <p>Verdere afstemming, detaillering en uitwerking en definitieve besluitvorming vinden nog plaats. Dit heeft geen consequenties voor het inpassingsplan Hoogspanningsstation Tilburg 380 kV.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
6 b.	Voor de uitbreiding van het hoogspanningsstation Tilburg Noord is een investeringsplan opgesteld, waaraan een capaciteitsraming en een belastingprognose ten grondslag ligt. De uitbreiding beoogt te voorzien in de noodzakelijke capaciteit van het hoogspanningsstation voor de toekomst, waarin de regionale energiestrategie kan worden gefaciliteerd.	Zie antwoord 6 a.	
6 c.	De uitbreiding heeft betrekking op het realiseren van modulaire gebouwen, het opstellen van extra transformatoren, daarmee verband houdende installatie, kabels en leidingen.	Zie antwoord 6 a.	
6 d.	Doordat de hoogspanningsleiding aan de noordzijde van hoogspanningsstation Tilburg Noord is geprojecteerd, wordt de realisatie van de modulaire gebouwen beperkt.	Zie antwoord 6 a.	
6 e.	Ook de aansluiting van het regionale netwerk op hoogspanningsstation Tilburg Noord wordt hierdoor beperkt.	Zie antwoord 6 a.	
6 f.	Indiener stelt voor om de geprojecteerde verbinding (dubbelbestemming Leiding – Hoogspanning) aan de noordzijde in te korten, zodat het modulaire gebouw gerealiseerd kan worden.	Zie antwoord 6 a.	
6 h.	De dubbelbestemming Leiding – Hoogspanning is geprojecteerd op gronden die in eigendom zijn van indiener. De beperkingen die door de dubbelbestemming op deze gronden van toepassing worden, beperken de indiener in het uitvoeren van haar taken en verantwoordelijkheid als regionaal netbeheerder. Indiener geeft aan dat de dubbelbestemming buiten de percelen in eigendom van Enexis geprojecteerd dient te worden.	Zie antwoord 6 a.	
6 i.	In artikel 3.1 van de planregels wordt uitsluitend gesproken over 'hoogspanning'. De 'middenspanning' die door indiener aan de noordzijde van het hoogspanningsstation	Door Enexis en TenneT is in samenspraak vastgesteld dat de voorgenomen ontwikkelingen (waaronder ook de voorziene middenspanningskabel) van zowel Enexis als TenneT voldoende	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
	Tilburg Noord wordt voorzien, is hierdoor niet meer mogelijk. Indiener stelt voor om aan artikel 3.1 'middenspanning' toe te voegen.	ruimte hebben en realiseerbaar zijn, zonder dat er aanpassing van het inpassingsplan nodig is. Het onderliggende bestemmingsplan wordt niet door het inpassingsplan gewijzigd. Deze uitbreidingen zijn ook na de door TenneT beoogde aansluiting op het hoogspanningsstation Tilburg Noord mogelijk.	
6 j.	De belemmeringenstrook uit het voorkeursbesluit heeft een zodanige omvang dat het aanleggen van afgaande middenspanningskabels aan de noordoostzijde van het hoogspanningsstation Tilburg Noord door indiener vergaand wordt beperkt of onmogelijk wordt gemaakt. Indiener verzoekt om aanpassing van plantekening en planregels zodat de uitbreidingsplannen niet worden beperkt.	Aangenomen wordt dat indiener met het voorkeursbesluit verwijst naar het ontwerp inpassingsplan. In het Inpassingsplan wordt het planologisch kader bepaald, waarbinnen de realisatie van het hoogspanningsstation en de aansluiting hiervan op het hoogspanningsnetwerk kan worden gerealiseerd. TenneT heeft ook kennis genomen van de uitbreidingsplannen en de aansluiting zoals deze in het ontwerp inpassingsplan is opgenomen hieraan getoetst. Door Enexis en TenneT is in samenspraak vastgesteld dat de voorgenomen ontwikkelingen (waaronder ook de voorziene middenspanningskabel) van zowel Enexis als TenneT voldoende ruimte hebben en realiseerbaar zijn, zonder dat er aanpassing van het inpassingsplan nodig is. Deze uitbreidingen zijn ook na de door TenneT beoogde aansluiting op het hoogspanningsstation Tilburg Noord mogelijk.	
6 k.	Indien aan de noordzijde van het hoogspanningsstation bomen worden gekapt, dient er aandacht te worden besteed aan compensatie en behoud van de landschappelijke inpassing van het bestaande hoogspanningsstation.	Het kappen van bomen aan de noordzijde van het bestaande hoogspanningsstation Tilburg Noord maakt geen onderdeel uit van het project. Opgemerkt wordt dat het kappen van deze bomen niet aan de orde is in het kader van voorliggend inpassingsplan	
6 l.	Indiener geeft aan dat zij graag eerder in het proces betrokken wilde worden, om afstemming over de belangen over en weer te kunnen bespreken.	TenneT heeft naar aanleiding van deze zienswijze gesproken met de indiener. Ook in de toekomst zal afstemming over en weer plaatsvinden om zo samen op te kunnen trekken bij de aanpassing / uitbreiding van hoogspanningsstation Tilburg Noord.	
7) Zienswijze 202200220			

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
7 a.	<p>Indiener, Natuurmonumenten, acht de locatiekeuze voor het hoogspanningsstation vanuit natuurbelang zeer ongelukkig. De locatie is een 'ecologische flessenhals', het smalste gedeelte van een natuurlijke verbinding tussen gebieden van hoge natuurwaarde, die al zwaar onder druk staat. Door het mogelijk maken van een hoogspanningsstation van forse omvang wordt deze locatie nog verder onder druk gezet.</p>	<p>Het natuurbelang van de gekozen locatie is bekend en is betrokken in het afwegingsproces van de locatiekeuze. Naast het belang van de natuurwaarde van dit gebied, is bij de locatiekeuze met andere belangen rekening gehouden.</p> <p>Als eerste stap zijn locaties in de nabijheid van de bestaande 380 kV-verbinding gezocht, die voldoende ruimte bieden. Hierbij zijn vier locaties als optie in een verder keuzeprocess betrokken.</p> <p>Als tweede stap is voor deze vier locaties een integrale effecten analyse opgesteld. Hierbij is voor deze locaties onderzocht wat de effecten zijn op leefomgevingskwaliteit (impact op de kwaliteit van de woon- of leefomgeving door geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit, geur), landschap en cultuurhistorie, natuur, bodem en water, archeologie, (net)-techniek en kosten. Op basis van deze informatie is de keuze gemaakt voor de onderhavige locatie Spinder. Op deze locatie zijn vervolgens twee varianten voor de inrichting afgewogen, waarbij een effectbeoordeling is opgesteld op de thema's leefomgevingskwaliteit, landschap, natuur, archeologie, bodem en water, (net)techniek en kosten. Hierbij is, rekening houdende met de natuuraantasting, gekozen voor de inrichtingsvariant die is opgenomen in het inpassingsplan.</p> <p>Deze afweging is verwoord in paragraaf 2.3 van de toelichting bij het Inpassingsplan en de hieraan ten grondslag liggende documenten.</p> <p>In samenspraak met indiener en andere omgevingspartijen (waaronder gemeente Tilburg en provincie Noord Brabant) wordt gewerkt aan het tot stand brengen van een robuuste en kwalitatieve verbinding tussen de verschillende gebieden met natuurwaarden. Hierbij wordt rekening gehouden met de lokale</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
		<p>natuurdoelstellingen die er voor de verbinding gelden. De compenserende en mitigerende maatregelen die samenhangen met de realisatie van het hoogspanningsstation zijn geborgd in het inpassingsplan. Door de investering in deze maatregelen is de locatie ook vanuit natuurbelang aanvaardbaar.</p>	
7 b.	<p>Door ondanks de bezwaren vanuit natuurbelang voor deze locatie te kiezen, legt dit een zware verantwoordelijkheid op initiatiefnemer om de ecologische functies in het gebied te behouden. Het ontwerp voldoet hier niet aan deze eisen.</p>	<p>Initiatiefnemer is zich bewust van de effecten die de voorgenomen ontwikkeling op ecologische functies kan hebben. In het Landschapsplan (tot stand gekomen in samenspraak met Natuurmonumenten) is vastgelegd welke kwalitatieve maatregelen worden getroffen in de omgeving van het hoogspanningsstation, zodat het hoogspanningsstation geen versnipperende werking heeft op natuurgebieden en populaties van soorten. De maatregelen uit het Landschapsplan zijn geborgd in de regels bij het Inpassingsplan: hiermee wordt voldaan aan de eisen om zorg te dragen voor het ecologisch functioneren van het gebied.</p>	
7 c.	<p>In de locatieafweging zijn de locaties Loven en Quirijnstok afgevalen. Deze locaties tasten geen natuurwaarden aan. De onderbouwing waarom deze locaties zijn afgevalen is niet afdoende.</p> <p>De locatie Spinder tast NNN gebied aan, waarvoor een 'nee – tenzij' principe van toepassing is. Omdat er alternatieve locaties zijn, is in strijd met dit principe een locatiekeuze gemaakt.</p>	<p>Zie 7 a. Als onderdeel van de locatiekeuze is een Integrale Effectenanalyse opgesteld. Het aspect Natuur is een van de waarden/effecten die in deze analyse is betrokken. Op basis van deze brede afweging zijn de locatie Loven en Quirijnstok afgevalen. Voor zowel de locatie Loven als de locatie Quirijnstok geldt dat deze geen realistische alternatieven zijn, vanwege ruimtelijke belemmeringen en negatieve milieueffecten. De locaties zijn gelegen op een korte afstand van bestaande en geplande woningen. De nieuwe hoogspanningsverbinding voor deze beide locaties is langer ten opzichte van de verbinding naar de locatie Spinder, waardoor het ruimtebeslag groter is en de negatieve milieueffecten toenemen.</p> <p>In paragraaf 3.2.2 van de toelichting is ingegaan op het "Nee, tenzij-principe". De locaties Loven en Quirijnstok zijn geen realistische alternatieven gebleken, zodat er geen alternatieve locaties zijn voor de realisatie van het hoogspanningsstation waar aantasting van natuur niet aan de orde is.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
7 d.	<p>Vervolgens is voor de locatie Spinder een afweging gemaakt tussen twee varianten, A en B. Hierbij is gekozen voor de vanuit natuurbelang meest belastende variant. Hierbij wordt opnieuw in strijd met de beschermingsregels vanuit natuurbescherming besloten.</p>	<p>Het advies van de samenwerkende overheden is een van de elementen en belangen die in de keuze tussen de varianten zijn afgewogen. In paragraaf 2.4 is deze afweging, met daarbij een verwijzing naar de onderbouwende onderzoeken, opgenomen. Dat variant A ten opzichte van variant B meer belastend is voor de natuurwaarden is in de onderzoeken in beeld gebracht. Hierbij is, alle belangen in de afweging betreffend, gekozen voor deze variant. Variant B scoort negatiever op thema's water, ruimtegebruik, technische haalbaarheid en kosten. In variant B is de beschikbare ruimte voor een goed functionerende watergang in de effluentvijver kleiner dan in variant A. Ook zal de bergingscapaciteit van de effluentvijver in variant B kleiner zijn dan wanneer de keuze op variant A valt. Daarnaast kan de realisatie van de windturbines in de huidige vorm geen doorgang vinden wanneer voor variant B wordt gekozen. Ten tijde van deze uitwerking waren de windturbines al planologisch geregeld en vergund.</p> <p>In de afweging is invulling gegeven aan het 'nee – tenzij' principe, zie ook paragraaf 3.2.2 van de toelichting.</p> <p>Nadat in 2021 de dassenburcht nabij de stationslocatie was aangetroffen, heeft TenneT een variantenstudie uitgevoerd. In deze studie zijn een aantal varianten op variant A voor het hoogspanningsstation Tilburg onderzocht. Op grond van deze variantenstudie is in afstemming met Natuurmonumenten en Das & Boom geconcludeerd dat de huidige locatie, inclusief mitigerende maatregelen zoals beschreven in het dassenrapport opgesteld door Das & Boom het minst belemmerend is.</p>	
7 e.	<p>Dat het advies van de samenwerkende overheden positief is voor variant A is onvoldoende onderbouwing om in strijd met de beschermingsregels van natuurbescherming voor deze variant te kiezen.</p>	<p>Zie antwoord onder 7 d.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Doorwerking Besluiten
7 f.	De ruimte die in het plan is gereserveerd voor de aanleg van een vierde transformatorveld is onvoldoende onderbouwd. Gemotiveerd moet worden waarom de aanleg van dit transformatorveld op deze locatie onontkoombaar is.	De ruimte voor een vierde transformator is voorzien om zo duurzaam voorbereid te zijn op de (nabije en verdere) toekomst en hiermee een toekomstvast hoogspanningsstation te realiseren. De energietransitie die gaande is en de nog deels onbekende uitkomsten van de regionale energie strategie (RES) vragen om de ruimte om een vierde transformator op het hoogspanningsstation te kunnen realiseren.	
7 g.	De werkzaamheden (bronbemaling, boringen, graafwerkzaamheden, grondwateronttrekkingen) kunnen negatieve invloed hebben op de naastgelegen natte natuurgebieden Huis ter Heide en Natura2000 gebied Loonse en Drunense Duinen. Op basis van de beschikbare onderzoeksrapporten is negatieve invloed niet uit te sluiten. Dit is in strijd met de toepasselijke beschermingsregels van het NNB en uit de Natura2000 regels.	Er heeft een m.e.r. beoordeling plaatsgevonden naar grondwateronttrekking en bronbemaling. Hierin wordt geconcludeerd dat er, gelet op de omvang en de duur van de werkzaamheden, geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu door de grondwateronttrekkingen. Binnen de beïnvloedings-sfeer van de grondwateronttrekking bevinden zich geen natuurwaarden of waardevolle groenvoorzieningen. Daarmee is negatieve invloed op de natuurgebieden in de omgeving uitgesloten. Deze m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd in het kader van de Watervergunning (procedure) en zal worden toegevoegd als bijlage aan de toelichting bij het inpassingsplan. De watervergunning is verleend (zie antwoord 4 d.)	m.e.r.-beoordeling grondwateronttrekking en bronbemaling wordt toegevoegd als bijlage bij de toelichting.
8) Zienswijze 202200230			
8 a.	Indiener, provinciale staten van Noord-Brabant, geeft kennis van het besluit zich aan te sluiten bij de zienswijze die is ingediend door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.	Voor kennisgeving aangenomen. Voor de inhoudelijke reactie op de zienswijze wordt verwezen naar het antwoord onder 3) Zienswijze 202200214.	

3. Ambtshalve wijzigingen

Er zijn incidentele taal- en spelfouten gecorrigeerd. Daarnaast is de toelichting bij het inpassingsplan geactualiseerd voor wat betreft de procedure. Voor de overige ambtshalve wijzigingen wordt verwezen naar de bijlage bij het vaststellingsbesluit (lijst van wijzigingen).

In de lijst van wijzigingen zijn ook de wijzigingen die voortkomen uit de ingediende zienswijzen opgenomen.